Vertrouwelijk

Bestuurlijke Rapportage Vreugdevuur Floradorp

Betreft	: Vreugdevuur Floradorp
Aan	: Burgemeester van Amsterdam
Organisatie	: Politie Eenheid Amsterdam
Rapporteur	: 5.1, 2, e 5.1, 2, e
	: 5.1, 2, e 5.1, 2, e
Aanbieder	: 5.1, 2, e Hoofdcommissaris van politie, Politiechef
Datum	: 4 maart 2025

Juridische grond voor informatiedeling

Op grond van artikel 16 van de Wet politiegegevens (Wpg en met het oog op de handhaving van de openbare orde en veiligheid wordt door politie-eenheid Amsterdam aan de Burgemeester van gemeente Amsterdam onderstaande informatie verstrekt. De Wpg stelt de ontvanger van deze informatie verplicht tot geheimhouding van deze informatie behoudens voor zover een bij of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht, of zijn taak daartoe noodzaakt (art. 7 lid 2 Wpg).

Aanleiding

In de buurt ‘Floradorp’ in Amsterdam Noord wordt Oud en Nieuw elk jaar met een vreugdevuur gevierd. Deze traditie gaat terug tot de jaren 50’ van de vorige eeuw. De bewoners van Floradorp beginnen in de dagen voorafgaand aan de jaarwisseling met het opbouwen van een grote stapel pallets en bomen om die met de jaarwisseling te ontsteken. Het vreugdevuur trekt (oud) bewoners, jeugdgroepen, en andere bezoekers aan. Het feest heeft een grote sociaal-culturele waarde voor de aanwezigen en de bewoners van Floradorp. Sommige bezoekers blijven in de week voorafgaand aan oud en nieuw slapen bij een bekende in de buurt, zodat ze ook deel kunnen zijn van de totstandkoming en ontsteking van het vreugdevuur. In de dagen voorafgaand aan de ontsteking zijn er steeds zo’n 50 personen aanwezig op het veld. Naar schatting zijn er bij de ontbranding rond de 1000 bezoekers aanwezig.
De viering gaat gepaard met openbare ordeverstoringen, overtredingen en overlast. De ME heeft al meerdere malen op moeten treden om de situatie beheersbaar te maken en te houden. Deze bestuurlijke rapportage bevat een beschrijving van het verloop van de vieringen door de jaren heen, een omschrijving van terugkerende problemen door de jaren heen en het verzoek om bestuurlijke maatregelen te nemen om de situatie in Floradorp gedurende de komende jaarwisselingen beheersbaar te houden.

Het vreugdevuur door de jaren heen

Het vreugdevuur kent een lange geschiedenis. In deze bestuurlijke rapportage wordt gekeken naar de vieringen van de afgelopen twintig jaar en de incidenten die zich daarbij hebben voorgedaan.
In 2003 wordt er door de gemeente geen vergunning verleend voor het vreugdevuur vanwege de overlast die met de viering gepaard gaat. Als gevolg hiervan loopt het rondom de jaarwisseling uit op rellen. Er wordt met stenen, flessen en molotovcocktails naar de politie gegooid. De ME moet optreden met het gebruik van de wapenstok. Er worden 7 personen aangehouden.
De burgmeester besluit, gezien de grote inzet van politiecapaciteit die nodig was om de rust in de buurt te bewaren, om in 2004 wél een vergunning te verlenen voor het vreugdevuur. De inschatting werd gemaakt dat het opnieuw verbieden van het vreugdevuur tot grote ongeregeldheden en een grote politie-inzet zou leiden. Om die situatie te voorkomen wordt besloten het vreugdevuur wel doorgang te laten vinden maar een aantal voorwaarden aan de viering te verbinden. Een voorwaarde voor het verlenen van de vergunning was het de aanwezigheid van een toezichtdienst die door de organisatoren zelf werd georganiseerd. Daarnaast wordt de aanwezigheid van een particuliere toezichthouder in de nacht aan de vergunningsvoorwaarden toegevoegd.
In de jaren na 2004 wordt er als vergunningsvoorwaarde opgenomen dat er enkel kaal hout gebruikt mag worden voor het vreugdevuur. Er wordt echter gedurende meerdere edities olietonnen, (motor)voertuigen, huisraad en andere spullen op de brandstapel gegooid.
De bewoners stellen zich elk jaar als doel de brandstapel groter te maken dan het voorgaande jaar. De brandweer geeft aan dat door de grootte van het vreugdevuur de brandstapel steeds onbeheersbaarder wordt. In 2005 is de brandweer drie dagen bezig geweest om de brand van het vreugdevuur uit te krijgen.
Bij de jaarwisseling 2010-2011 heeft de burgmeester middels een brief gevraagd om een kwaliteitsverbetering bij de organisatie van het vreugdevuur en de rol van de toezichtdienst.
Sinds 2019 wordt het vreugdevuur georganiseerd door stichting Flora4Life. Er zijn afspraken met de stichting gemaakt over onder andere de maximale hoogte van de brandstapel, de wijze van ontbranding en het opstellen van een veiligheidsplan.
De jaren 2020 en 2021 kenmerken zich door de coronapandemie. De stichting geeft aan dat het ondanks het niet verlenen van een vergunning toch een vreugdevuur wil organiseren, omdat dit de traditie van de wijk is. In de gesprekken die er met de vertegenwoordigers van de overheid worden gevoerd dreigt de organisatie met openbare ordeverstoringen als er geen vreugdevuur kan plaatsvinden. De organisator van Flora4Life uit zijn onvrede over de afzegging van het vreugdevuur, scheld politiemedewerkers uit en geeft aan niet juist behandeld te zijn.
Er zijn gedurende de corona edities van het vreugdevuur verschillende vuren van afwisselende grootte door de wijk waar o.a. een brommer, coniferen, een winkelwagen en een dixi op worden gegooid. Er worden ook wegen geblokkeerd door de vuren. Daarnaast wordt geconstateerd dat er in een tuin van een leegstaande woning in de wijk 150 kerstbomen en pallets opgeslagen liggen. Een bewoner geeft aan dat zijn schutting is gesloopt en het hout bij deze stapel is gevoegd. Toen dit werd weggehaald door instanties verzamelde er een menigte die zich tegen de politie keerden. Er werd met zwaar vuurwerk gegooid. De politie heeft zich daarop teruggetrokken. Ook wordt er bij een ander incident zwaar vuurwerk naar een politieauto gegooid die zich daarop terugtrekt.
In 2022 werd vanwege slechte weersomstandigheden door de driehoek besloten dat het vreugdevuur niet op de jaarwisseling maar op 1 januari 2023 ontstoken zou worden. Iets voor 23.30 uur werd de stapel toch ontstoken door de aanwezigen bij het vreugdevuur, ondanks dat het ontsteken volgens de brandweer niet veilig en verantwoord was en de driehoek dit eerder verboden ha 5.1, 2, d

5.1, 2, d

Gedurende de afgelopen jaarwisseling waren er in aanloop naar en op het evenement zelf wederom incidenten. In de aanloop naar het evenement waren er meerdere avonden waarop er een ton met vuur op het veld stond waarin hout, meubilair, een picknickbank en de palen voor de tijdelijke verkeersmaatregelen werden gedaan. Er werd met glaswerk naar een handhaver gegooid. Daarnaast werd er veel (zwaar) vuurwerk afgestoken en er was regelmatig luide muziek te horen. Daarnaast waren er regelmatig mensen in beschonken toestand aanwezig. Onder de beschonken bezoekers bevonden zich ook leden van de organisatie Flora4Life en de toezichtdienst.
De 'schuilhut', een hut die tijdens de opbouw wordt gebruikt om onder te schuilen, werd tegen de wens in van de organisator vervroegd verbrand. De organisator gaf aan dat hij niet bij machte was dit te stoppen.
Op 30 december werd 's middags de organisatie ingelicht over het feit dat het vuur die dag ontstoken zou worden. Er waren meerdere personen met gezicht bedekkende kleding aanwezig wat een intimiderende werking had op aanwezigen. 's Avonds na de ontsteking van het vuur werd door een aanwezige in de microfoon gezegd dat er 'nooit meer overleg met instanties moet zijn'.
Daarnaast is er later bekend geworden dat er naar aanleiding van een conflict iemand op de vuurstapel is gegooid en door een persoon van de vuurstapel af is getrokken omdat hem dat zelfstandig niet lukte. Het slachtoffer heeft brandwonden aan dit incident overgehouden en is naar het ziekenhuis gegaan om zich daar te laten behandelen aan zijn verwondingen 5.1, 2, e
5.1, 2, e 5.1, 2, e
5.1, 2, e
Daarnaast deden bewoners in de buurt van het veld waar het vuur wordt opgebouwd veelvuldig meldingen van overlast door vuurwerk, geluid en opstootjes onder het publiek op het veld.
Op 31 december, de dag na de ontbranding van het vreugdevuur was er tegen de afspraken in een ton met vuur op de kruising Campanulastraat met de Dotterbloemstraat. Deze ton werd een vuurstapel met vlammen tot vier meter hoogte waarop een fatbike, dixie en een scooter op werden gegooid. Er is door drie ordebussen op linie opgetreden om het blussen van deze ton mogelijk te maken. Tijdens dit optreden werd er gegooid met stenen, glaswerk en blikken.

Terugkerende problematiek

Er zijn een aantal complicaties en moeilijkheden die jaarlijks terugkeren bij de viering van het vreugdevuur.

- **Onprofessionele en onbetrouwbare toezichtdienst.** Er is sinds 2004 in de vergunning opgenomen dat er een toezichtdienst aanwezig moet zijn die bestaat uit mensen van de organisatie. De toezichtdienst moet volgens een rooster werken en ten alle tijden, ook bij de opbouw van de brandstapel, aanwezig zijn. In de nachtelijke uren neemt een privaat beveiligingsbedrijf waar. De toezichtdienst blijkt niet altijd volgens het afgesproken rooster aanwezig te zijn. De opbouw van het vreugdevuur vindt plaats in de dagen voorafgaand aan oud en nieuw. Het terrein waar het vreugdevuur wordt ontstoken veranderd in een evenemententerrein, waarbij de toezichtdienst toezicht moet houden op het bewaken van de orde. Er wordt jaarlijks geconstateerd dat de toezichtdienst deze rol niet voldoende vervult. Er wordt zwaar en illegaal vuurwerk afgestoken zonder dat de afstekers daarop worden aangesproken, er vinden opstootjes en vechtpartijen plaats tussen bezoekers onderling en er zijn personen van de toezichtdienst zelf en van bezoekers die in sterk beschonken toestand verkeren. Bezoekers die objecten op de brandstapel gooien die daar niet op mogen, worden door de toezichtdienst niet aangesproken. Daarnaast is er geluidsoverlast veroorzaakt door het afspelen van harde muziek. De voorwaarden die worden gesteld in de vergunningsaanvraag t.a.v. de toezichtdienst wordt hiermee systematisch niet nageleefd. Er

zijn over de jaren meerdere gesprekken geweest met de organisatoren van het vreugdevuur om deze problemen aan te kaarten. Dit heeft niet tot een verbetering geleidt.

- **Ontlopen verantwoordelijkheid door organisatie.** In 2022 wordt op het laatste moment besloten dat de ontbranding van het vreugdevuur niet op 31 januari kan plaatsvinden vanwege de weersomstandigheden, maar op 1 januari van 2023 zal plaatsvinden. De organisatie geeft direct na de bekendmaking van dit besluit aan zich terug te trekken als organisatie en zich van elke vorm van verantwoordelijkheid te ontdoen. De organisatie had volgens de vergunningsvoorwaarden een rol bij het bewaken van de orde bij het veranderen van het moment van afsteking. De organisatie heeft deze rol nadrukkelijk niet vervuld. Ondanks het besluit van de driehoek om de ontsteking van het vreugdevuur later te laten plaatsvinden steken mensen ter plaatste toch het vuur aan.
- **Dreiging openbare ordeverstoringen.** Bij een aantal edities van het vreugdevuur waarbij er, zoals in de vergunningsvoorwaarden is opgenomen, op advies van de brandweer een lagere brandstapel moet komen wordt er wederom gedreigd met openbare ordeverstoringen als er niet aan de wens van de organisatie voldaan wordt.
- **Hoogte brandstapel.** In de vergunning is de maximale hoogte van de brandstapel vastgesteld. Meermaals moet de organisatie erop gewezen worden dat de maximale hoogte is bereikt. De organisatie controleert dit zelf niet goed en pakt hierin geen verantwoordelijkheid of probeert zelfs actief de stapel nog hoger te maken.
- **Ontbranding ongewenste goederen.** Daarnaast is in de vergunning opgenomen dat er alleen kaal hout op de brandstapel geplaatst mag worden. Gedurende meerdere edities is vastgesteld dat bezoekers zich daar niet aan houden en er verschillende voorwerpen, van huisraad tot olietonnen, op gooien. Ook bij deze incidenten laat de toezichtdienst het regelmatig na begrenzend op te treden.

Ondanks de brede inzet van verschillende diensten en organisaties zoals de politie, brandweer, straatcoaches, toezichthouders 5.1, 2, e , het wijkteam, beveiligers, en vele andere partijen is het vreugdevuur en de opbouw daarvan een evenement dat jaarlijks tot openbare ordeverstoringen en een onveiligheidsgevoel bij omwonenden leidt. De organisatie heeft niet de professionaliteit en is niet in staat de verantwoordelijkheid die bij het organiseren van dit evenement komt kijken te dragen.

Advies

Middels deze bestuurlijke rapportage vraagt de Politie de driehoek om maatregelen te nemen om de situatie in Floradorp rondom de jaarwisseling in de toekomst beheersbaar en veilig te houden.

Afsluiting

Deze rapportage is vertrouwelijk en naar waarheid opgemaakt op basis van informatie uit politiesystemen en andere bronnen op 28 februari te Amsterdam.

5.1, 2, e

5.1, 2, e

5.1, 2, e

District Centrum-Noord